

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qualificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, Iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 3. Quomodò Deus ab intellectu humano pro statu præsentis
cognoscatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

mente conceptam, rarissimi fuerint, qui audeant ore proferre.

10 Igitur cum adeo stabile sit, & firmum apud homines, Deum esse; circa modum tamen, rationem, & viam, qua veritas hæc ab illis est cognoscibilis, nonnullæ sunt inter Theologos controversæ in quæstionibus subsequen- tibus dirimendæ.

QVÆSTIO III.

Quomodo Deus ab intellectu humano pro statu præsentis cognoscatur.

11 SUppono primo tanquam certum secundum fidem, Deum à nobis pro statu præsentis aliquo modo cognoscibilem esse, de factoque cognosci. Id enim passim supponunt Sacra Scripturæ, expressæque sæpe testantur; vt Sapient. 13. *A magnitudine enim speciei, & creaturæ cognoscibiliter poterit Creator horum videri.* Ad Rom. 1. *Inuisibilia enim ipsius à creatura Mundi per ea, quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur, sempiternaqueque virtus eius, & diuinitas.* Id quod ab ipsa experientia cunctis est notum, & manifestum. Nec solum quoad an est, siue quoad existentiam, sed etiam quoad quid est, siue quoad essentiam, est Deus à nobis aliquo modo cognoscibilis, de factoque cognoscitur. Id namque præferunt illa verba Pauli *Sempiterna quoque virtus eius, & diuinitas.* Et ratio planè persuadet. Quia non possemus iudicare, Deum existere, si penitus ignoraremus, quid illud sit, de quo iudicamus existere, iuxta ea, quæ dicebamus quæst. 1.

12 Vnde manifeste sequitur supponendum secundo; & si non possumus pro statu præsentis habere de Deo proprium conceptum, quatenus conceptus proprius per speciem propriam comparatus contraponitur conceptui alieno formato per speciem alienam, iuxta dicenda post modum; quod solum censendi sunt voluisse En- ric. in Sum. artic. 21. quæst. 2. & Alens. 1. par. quæst. 3. dum nobis possibilem pro statu præsentis negarunt proprium conceptum Dei; posse tamen citra omne dubium habere nos proprium conceptum Dei, quatenus proprius conceptus contraponitur conceptui alijs communi. Quia per conceptum Deo, & alijs communem præcisè nullatenus dici possemus nos cognoscere Deum, prout iam est statutum; sed tantum prædicatum quoddam præsciens à Deo. Quemadmodum dici non potest cognoscere hominem, qui tantum cognoscit animal, aut viuens, aut substantiam ingenere. In quibus, utpote certissimis, non est, cur amplius immoremur. Qui plura velit, videat Recupit. lib. 2. de Deo quæst. 1.

13 Suppono tertio, etiam vt prorsus certum; Deum à nobis pro statu præsentis, non per propriam speciem, & consequenter, vt est in se, sed per speciem alienam, atque adeo aliter, quam in se est, cognosci. Quod in primis est manifestum ab experientia. Deinde planè colligitur ex sacris litteris, dicente Paulo 1. ad Corinth. 13. *Videmus nunc per speculum in enigmate, tunc autem facie ad faciem.* Et 2. ad Corinth. 5. *Dum sumus in corpore, peregrinamur à Domino: per fidem enim ambulamus, & non per speciem.* Quo circa Soar lib. 2. de attributis, cap. 30. Salas. 1. 2. tract. 2. disp. 10. sect. 2. & 3. Fasol. 1. par. quæst. 12. artic. 11.

dubitatur. Valent. ibid. punct. 7. Molin. disput. 1. Grad. tract. 7. disput. 1. Recupit. lib. 6. quæst. 13., & alij certum secundum fidem esse pronunciant, de potentia Dei ordinaria, & secundum communem ordinem naturæ, & gratiæ, neminem in præsentis vita posse videre Deum iuxta illud Exod. 33. *Non videbit me homo, & viuet.* Et Ioann. 1. *Deum nemo vidit unquam.* Et 1. ad Timoth. 3. *Quem nemo hominum vidit; sed nec videre potest.* De quo plura infra Tract. de Visione Dei. Videret autem Deum, quisquis eum per propriam speciem, atque adeo, sicuti est in se, cognosceret. Stat itaque certissimum, Deum à nobis viatoribus, non per propriam, sed per alienas species, atque adeo aliter, quam in se est, perinde, ac cætera quæque obiecta insensata, venire cognoscendum. Vnde fit

Propositio 1.

De Deo conceptus obiectiuus perinde omnino formamus, ac de cæteris rebus, quas per alienas species concipimus.

Est clarum. Quia modus, quem cognoscendi habemus per alienas species, idem semper est respectu quarumlibet rerum, quarum caremus proprijs, vt experientia manifestat.

15 Vnde sequitur primo; Deum à nobis pro statu præsentis non in se, sed in phantasmate sensibili, tanquam in substituto quodam, cognosci, seu concipi. Quia, quidquid cognoscitur à nobis per speciem alienam, non in se, sed in phantasmate sensibili, tanquam in substituto quodam, cognoscitur, prout ostendimus in Pharo Scient. disput. 2. quæst. 3.

16 Secundo sequitur; pro diuersitate phantasmatum, in quibus solemus Deum concipere, diuersos nos passim de illo conceptus obiectiuos formare. Quod autem pro concipiendo illo diuersa substituiamus phantasmata, ex diuersitate principiorum enascitur, quibus intellectus noster ad concipiendum illum mouetur, siue determinatur, prout etiam loco citato expositum est.

17 Ex quo sequitur tertio diuersitas, varietasque formalitatem obiectiuarum, ex quibus Deus quasi compositus obiectiuè à nobis concipitur; cum sit in se realiter quid prorsus simplex, iuxta doctrinam vniuersalem distinctionis rationis, præcisionisque obiectiuæ formalitatum tum Dei, tum creaturarum ab intellectu nostro oriundæ, quam loco citato Phari indicauimus, eiusdemque disput. 12. quæst. 9. fuffiori calamo tradidimus.

18 Quarto sequitur; posse nos, solereque sæpe de facto conceptus formare vniuersales, communes vt Deo, & creaturis, siue diuinis, & creatis formalitatibus; quoties scilicet ob eiusmodi extremorum similitudinem obiectiuam ea sub vno phantasmate sensibili concipimus, sub vnoque proinde conceptu obiectiuo adunamus, vt cernere est in conceptu entis, substantiæ, aut spiritus communi entibus, substantijs, & spiritibus increato, & creatis, in conceptu intellectus communi diuino, & humano, in conceptu pariter voluntatis, in cæterisque huiusmodi iuxta doctrinam similiter vniuersalem traditam in Pharo cit. tum disput. 2. quæst. 3. tum maximè disput. 17. præsertim quæst. 4. 6. 8. 21. & 22. quæ videndæ.

19 Quinto denique sequitur; per inde nos apprehen-

prehendere apprehensione simplici Deum, eiusque obiectiuas formalitates, atque apprehendimus res ceteras, & formalitates earum, quas per alias species concipimus. Conceptus enim obiectiuos predictos, quos formamus, siue concipimus de Deo, imprimis formamus, siue concipimus per simplicem apprehensionem, quae prima est intellectus nostri operatio, & prauiasemper ad iudicium, ut vel Dialecticis est notum, a nobisque traditum in Pharo dicta disput. 2. quest. 2. & 4.

Propositio 2.

20 Qua ratione per species alias iudicamus de rebus alijs, quarum caremus proprijs, eadem pro statu praesenti iudicamus de Deo.

Est etiam certum, Quia, quod attinet ad modum iudicandi, eodem pacto se se gerit intellectus noster circa Deum, ac circa res alias, de quibus iudicat, ut experientia manifestat.

21 Vnde fit primo, ut, quemadmodum circa res alias, ita pariter circa Deum nihil possit iudicare intellectus noster absque duobus saltem conceptibus obiectiujs, quorum vnus se habet, ut subiectum, & alius, ut actus significabilis per verbum, quibus perumque accedit tertius conceptus, se habens, ut terminus talis actus. Ob idque quoduis iudicium nostrum affirmatiuum, compositio, & quoduis negatiuum diuisio dicitur, quia primum cum subiecto componit actum, secundum a subiecto diuidit. Atque ita actus ipse potissimum praedicatum est, quod de subiecto aut affirmatur, aut negatur. Omnis autem actus trifariam potest, & solet concipi a nobis, Primo per modum exercitij, prout significatur per verbum, ut videt, amat. Secundo abstracte, prout significatur per nomen verbale, ut visio, amor. Tertio concretè cum subiecto, prout significatur per participium, ut videns, amans. Quae omnia in Pharo praedicta late exposita sunt disput. 2. quest. 4. & disput. 8. saepeque alias.

22 Et quoniam de eodem subiecto tam increato, quam creato plures actus, plura ve praedicata iudicare, atque praedicare solemus aut soleratione, aut plusquam ratione tum inter se, tum a subiecto ipso diuersa; (paulatim siquidem atque diuisim, siue per partes cognoscit intellectus noster pro statu praesenti, quacumque de quavis re cognoscit). Hinc fit secundo, ut de Deo, siue de essentia eius tot, tam diuersaque iudicemus, ac praedicemus attributa, quor, quam diuersaque per iudicium, atque praedicationem ipsi, siue eius essentiae, tanquam subiecto, attribuiamus praedicata. Attributum quippe Dei, & praedicatum eius in idem recidit, ut ex dicendis in seqq. patebit amplius.

23 Vnde fit tertio; omni iudicio nostro terminato ad Deum propositionem obiectiuam correspondere ex subiecto, & praedicato, tanquam ex duobus saltem conceptibus obiectiujs, compositam. Quae quidem propositio obiectiuas, (quemadmodum, & in alijs materijs), aut per se, & ex ipsis terminis potest esse nota, siue noscibilis, aut per aliud, hoc est, per aliam, aut alias propositiones prius cognitatas iuxta doctrinam vniuersalem de propositionibus per se, & per aliud notis datam, in Pharo disput. 19. quest. 8.

Propositio 3.

24 Quemadmodum circa res alias sic circa Deum discurret intellectus noster pro statu praesenti.

Inferendo scilicet ex vna, aut pluribus propositionibus prius iudicatis aliam, aut alias iuxta doctrinam vniuersalem de natura discursus nostri traditam in Pharo Scient. disput. 2. quest. 5. & disput. 20. quest. 1.

25 Vnde fit primos, ut pariter nos circa Deum, ac circa res alias, argumentemur pro statu praesenti, Secundo; ut tota doctrina tradita in dicto Pharo de discursu, de argumentatione, & de scientia disput. 2. quest. 5. citata, & disput. 20. 21. & 22. per totas omni discursui, argumentationi, & scientia humana, seu circa Deum, seu circa creaturas versetur, communis sit.

26 Itaque per triplicem, quam intellectus habet pro statu praesenti, operationem, apprehensionem scilicet simplicem, iudicium, & discursum, eodem modo segerit circa Deum, ac circa creaturas. Totaque subinde doctrina in Pharo Scientiarum de huiusmodi operationibus, deque obiecto per eas cognoscibili data, tum tendentibus in Deum, tum tendentibus in res alias, necnon Deo ipsi, & alijs rebus, quatenus per eas cognoscibilibus, communis est; atque adeo praesupponenda ad totum hoc Opus, qua parte de Deo agit prout abstractiue, siue per species alias a nobis cognoscibili.

27 Superest tamen hic obseruandum; trifariam posse, & solere a nobis pro hoc statu cognosci, siue concipi Deum; ut docuit D. Dionysius, cap. 7. de diuinis nominibus; ex quo S. Th. ibi lect. 4. & in cap. 1. ad Rom. lect. 6. alijque Patres, & Scholastici; per viam scilicet causalitatis, per viam excellentiae, & per viam remotiouis, seu negationis. Primo modo concipimus, ac cognoscimus Deum, cum ei iudicando attribuiamus praedicata respectiua ad creaturas, quarum causalitatem, siue causationem concernunt; ut esse Omnipotentem, Prouidum, Creatorem, Dominum, Gubernatorem creaturarum, Praedestinatorem, Iustificatorem, Remuneratorem hominum, & similia. Secundo modo concipimus, ac cognoscimus Deum, quando perfectiones, quas cernimus conuenire creaturis, ad ipsum transferimus in excellentissimo, atque eminentissimo gradu. Quo iure dicimus, Deum esse summè Bonum, Perfectum, Sanctum, Sapientem, Veracem, Intellectiuum, Volitiuum, &c. Tertio denique modo concipimus, & cognoscimus Deum, quando ab illo per negationem remouemus, quidquid vel imperfectionem, vel minorem perfectionem, quam decet ipsum, praesert. Quo pacto asserimus, Deum esse Infinitum, Increatum, Incorporeum, Incomprehensibilem, Immortalem, Impassibilem, Immutabilem, & alia id genus. Ex quibus tribus praedicatorum, siue attributorum generibus, quae ad duo priora pertinent, positiuas; quae vero ad postremum, negatiuas praedicata, siue attributa dicuntur.

Confectaria præcedentis Doctrina.

Confectarium 1.

23 Deus à nobis pro statu præsentis, non solum conceptibus remotiuis, seu negatiuis, sed etiam conceptibus positiuis cognoscibilis est.

Est contra Recapit. lib. 2. de Deo quæst. 2. afferentem, nullam perfectionem Dei esse à nobis naturaliter cognoscibilem conceptu positiuo. Probatur tamen primò communi Patrum, & Theologorum auctoritate vnanimiter diuidentium attributa diuina in positiua, & negatiua; Theologiamque, quatenus de Deo ipso tractantem, in affirmatiuam, & negatiuam. Quo planè supponunt, conceptus, quos de Deo formamus, alios positiuos, & alios negatiuos esse. Secundo probatur ex Doctrina D. Dionys. D. Th. aliorumque Patrum, & Theologorum, tradita num. præcedente. Dum enim dicunt, Deum à nobis tum per viam causalitatis, tum per viam excellentiæ, tum per viam remotiouis, siue negationis cognosci, aperte supponunt, atque recognoscunt in nobis, præter conceptus negatiuos de Deo per viam negationis formatos, alios non negatiuos, atque adeo positiuos formatos per alias duas vias causalitatis, & excellentiæ. Tertio probatur: quia conceptus Omnipotentis, Omniscentis, Creatoris, Domini, Gubernatorisque Vniuersi, Boni, Perfecti, Iusti, Misericordis, aliorumque huiusmodi attributorum Dei nullam præferunt negationem; atque adeo conceptus sunt merè positiui, vt satis, superque per se patet; ampliusque ex mox dicendis patebit. Quarto probatur: quia vel in ipsis attributis Dei negatiuis concretè sumptis subiectum positiuum inuoluitur substratum negationi, vt ipse Recapit. fatetur; neque negari potest. Esse quippe Deum Increatum, Infinitem, Incorporeum, &c. est esse quid positiuum, quod caret creatione passua, quod caret fine, quod caret corpore, &c. Ergo quando, dissoluis eiusmodi concretis, subiecto eorum positiuo vel per iudicia affirmatiua, eiusmodi carentiæ attribuiuis, dicentes, Deus caret creatione passua, Deus caret fine, Deus caret corpore, vel per iudicia negatiua formas oppositas remouemus, dicentes, Deus non creatur, Deus non habet finem, Deus non habet corpus; conceptus correspondens termino *Deus omnino positiuus* est.

29 Dices. Conceptus communes Deo, & creaturis inclusi in omnibus attributis diuinis per solum conceptum inuoluitatis, aut primitatis, aut alium huiusmodi differentialem præferentem negationem contrahuntur ad esse conceptuum priorum Dei, cuiusmodi sunt ipsa attributa. Igitur omnia attributa Dei, prout talia, ab eiusmodi negatione in sua differentia reperta euadunt conceptus negatiui. Nego antecedens. Quia in multis attributis diuinis conceptus communis Deo, & creaturis contrahuntur per differentias proprias Dei omnino, & merè positiuas, vt cernere est in attributo Omnipotentæ, vbi conceptus communis potentæ factiua contrahitur per differentiam taliter factiua omnium factibilium, & in attributo Sapientiæ, vbi conceptus communis scientiæ contrahitur per differentiam talis, scilicet perf. cissima omnium scibilium; & vniuersum in cæteris, quorum conceptus communes Deo,

& creaturis vt minimùm contrahi possunt ad Deum per differentiam diuini, quæ denominatio fit à Deitate sumpta pro essentia Dei Methaphysica, quæ inconceptu positiuo subiecti omnium, attributorum Dei consistit iuxta dicenda quæst. 10. Itaque prædicti conceptus communes aliquando per differentias ab omni negatione immunes, & aliquando per differentias præferentes negationes contrahuntur ad esse attributorum Dei. Atque ita attributorum quædam omnino positiua, & quæquam negatiua, sunt.

Instabis. Quædam attributa Dei negatiua, vt Increati, Infiniti, Immensi, &c. transcendent cætera. Ergo nullum est attributum Dei, quod ab huiusmodi saltem transcendentibus non euadat formaliter negatiuum. Distinguo antecedens. Quædam attributa Dei negatiua transcendent cætera per inclusionem; nego; transcendent per adhesionem concedo iuxta doctrinam generalem de prædicatis transcendentibus traditam in Pharo Scient. disput. 17. quæst. 20. & infra disput. 2. quæst. 4. attributis Dei transcendentibus applicandam. Deinde etiam distingo consequens. Ergo nullum est attributum, quod à transcendentibus negatiuo non euadat formaliter negatiuum intrinsecè, siue inclusiuè; nego; extrinsecè, siue adhesionè, siue sub distingo; quando concipitur illo affectum concedo; quando concipitur sine illo, seu præscindendo ab illo; nego; & hac ratione concipiuntur plerumque attributa positiua, quæ talia. Itaque, licet Omnipotentia Dei realiter, atque adeo fundamentaliter sit increata, infinita, &c. formaliter tamen talis non est ex suo intrinsecè conceptu; & licet euadat talis formaliter, quando formaliter talis concipitur, sed non, vt à forma intrinsecè constitutiua sui, sed, vt à forma extrinsecè sibi adiacente per nostram rationem. Quo fit, vt considerata præcisè quo ad suum intrinsecum conceptum quid purè positiuum sit; quantumuis eiusmodi forma aut sit, aut secum ferat quid negatiuum. Tantumdemque censendum est de cæteris attributis Dei positiuis, quæ aliqua ex negatiuis dicuntur transcendere. Pro cuius euidentiiori intelligentia doctrina data locis citatis ad eunda, atque recognoscenda est. Cætera autem, quæ contra præfens confectarium opponi possunt, ex dictis, atque suppositis ex Pharo in hac quæstione facile, quisque diluet.

Confectarium 2.

Quædam à nobis pro statu præsentis affirmatiuè, & quædam negatiuè iudicanda veniunt de Deo. Quinimo omnia ferme, quæ Deo conueniunt, vtrouis modo sub diuersis terminis possunt à nobis iudicari.

Prior pars confectarij constans est apud omnes Patres, & Scholasticos ob id diuidentes Theologiam, quæ circa Deum versatur, in affirmatiuam, & negatiuam; ex seque cunctis est notissima. Posterior autem pars inde constat: quia omnis propositio affirmatiua facile potest conuertere à nobis in negatiuam æquiualentem, & vice versa omnis negatiua in affirmatiuam. Atque ita idem ipsum de quouis subiecto, atque adeo etiam de Deo possumus cum veritate modo affirmando, modo negando iudicare iudicio sci- licet

licet affirmatio, & iudicio negatio æquivalentibus inter se. Sic iudicia sequentium binariorum inter se sunt æquivalentia. Deus est omnipotens, Deus non caret omnipotentia. Deus est immortalis, Deus non potest mori. Deus est increatus, Deus non habet causam sui. Deus est perfectus, Deus non est imperfectus, &c.

Confectarium 3.

32 Deus à nobis pro statu præsentis quiditativè, seu quiditativo conceptu cognosci nequit, absolute loquendo: tamen non minus bene, immo melius, quàm multæ creaturæ, quoad quiditatem concipiatur, & cognoscatur.

Est certum. Quia cognitio quiditativa, loquendo absolute, ea dumtaxat dici solet, quæ habetur per speciem propriam quiditatis, seu essentiæ obiecti cogniti per illam. Est autem certum, nos pro statu præsentis speciem propriam non habere quiditatis, seu essentiæ divinæ, ut constat ex superioribus dictis: atque adeo neque huiusmodi cognitionem quiditativam eius habere posse. Quod ipsum est, non posse nos eum quiditativè, seu quiditativo conceptu, loquendo absolute, cognoscere. Per species tamen alienas, quas solas habemus, passim essentiæ Dei, siue quiditatem concipimus, meliusque noscimus, quid sit Deus, quàm, quid sint multæ creaturæ, quas pariter concipimus, & cognoscimus per alienas species, ut palam monstrat experientia: eoquod proprietates Dei notiores sunt nobis, quàm proprietates talium rerum. Eoque melius nobis notescit essentiæ, seu quiditas rei, quò notiores nobis sunt proprietates eius.

33 Hinc, quoties Patres, aut etiam Scholastici absolute denegant nobis viatoribus cognitionem quiditativam Dei, absolute ve pronunciant, à nobis cognosci non posse, quid Deus sit, de sola cognitione Dei quiditativa habita per speciem propriam censendi sunt loqui iuxta ea, quæ dicimus supra quæst. 1. Per quæ sedata manet controversia de possibilitate in nobis viatoribus cognitionis quiditativæ Dei, quam fuscè exagitat Recupit. lib. 2. de Deo quæst. 4. Vtrum autem sit possibilis cognitio quiditativa Dei clara, & per propriam speciem habita, quæ propriè non sit intuitiva, neque visio beatifica, infra discutietur à nobis, ubi sit sermo de visione beatifica.

Confectarium 4.

4 Cognitio Dei, quæ simul sit quiditativa, & abstractiva, propriè, & absolute loquendo, impossibilis est.

Ita Recupit. lib. 2. cit. quæst. 5. ubi latè hoc punctum edisserit. Sed probatur brevissimè: quia propriè, & absolute loquendo, cognitio quiditativa dicitur, quæ habetur per speciem propriam, abstractiva vero, quæ non habetur per propriam, sed per alienam. Repugnat autem, eandem cognitionem simul haberi, & non haberi per speciem propriam, ut constat.

35 Quomodo autem nec sit possibilis cognitio Dei habita per speciem propriam, quæ sit præcisiva, atque in eo sensu abstractiva vnius formalitatis ab alia identificata cum illa, latè proba-

tum est à nobis in Pharo Scient. disput. 13. Cui quo stat, possibilem esse cognitionem, non solum per alienam, sed etiam per propriam speciem habitam, quæ attingat Deum prout in statu quiditativo, & non prout in existentiæ, eoque sensu sit præcisiva essentiæ Dei ab existentia citra omnem præcisionem formalitatum, ut ex doctrina data ibidem disput. 10. constat, & ex dicendis in sequentibus amplius constabit.

QVÆSTIO IV.

Verum Deus sit primum cognitum.

Henr. in Sum artic. 21. quæst. 2. & artic. 24. quæst. 7. & Bacon. in 1. distinct. 3. quæst. 1. artic. 3. & 4. affirmarunt. Sed communis sententia negat. Quam cum S. Th. Scot. & alijs tuetur Recupit. lib. 1. de Deo quæst. 1. Est autem quæstio de primitate Dei in ratione cogniti: nam in ratione entis, certum est, esse illum primum primitate dignitatis, seu perfectionis, originis, durationis, & inconnexionis non mutæ iuxta doctrinam eiusmodi ordinum traditum in Pharo Scient. disput. 15. quæ ad rem recolenda, atque recognoscenda est.

Suppono, Deum esse primum cognitum, iuxta sensum quæstionis, & cognitionem de Deo esse primam omnium cæterarum, in idem recidere. Cognitio autem de Deo aut omnium cæterarum absolute, aut omnium alicuius specialis seriei incipientis ab ipsa potest considerari prima: idque primitate aut dignitatis, aut originis, aut durationis, aut inconnexionis non mutæ.

Propositio 1.

Deus absolute non est primum cognitum respectu nostri villo genere primitatis.

Est certum. Quia, cum Deus à nobis cognoscat per alienas species, non potest à nobis cognosci prius, absolute loquendo, quàm cognoscantur creaturæ, quarum species sunt propriæ, aut prioritate durationis, aut originis, aut inconnexionis non mutæ, ut constat. Sed neque prioritate dignitatis, seu perfectionis: quia non omnis cognitio de Deo omni cognitione de creatura perfectior est, ut est notissimum. Deberet autem esse, ut ponimus, ad hoc, ut Deus, loquendo absolute, primum cognitum diceretur secundum ordinem dignitatis.

Propositio 2.

In aliquibus seriebus cognitionum, atque adeo obiectorum cognitorum prout talium Deus primum cognitum est respectu nostri quovis genere primitatis: in alijs vero plerisque seriebus non item.

Prima pars propositionis cernitur primò in seriebus cognitionum supernaturalium de rebus fidei incipientibus ab aliqua prima de Deo, vel de divina revelatione, vel de aliquo alio Dei attributo, & procedentibus secundum ordinem, aut